

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2021-01-25

Dansken 1 m.fl., Blackeberg, förslag till detaljplan, dnr 2020-00884

Förslaget avser uppförande av en ny friliggande förskola med sex avdelningar i två plan enligt SISAB:s koncept *Framtidens förskola* samt en utökning av planområdet på parkmark tillhörande fastigheten Grimsta 1:5 för att möjliggöra en större förskolegård. Utökningen sker österut för att minimera intrång i Blackebergstråkets parkrum.

Inom planområdet finns för närvarande en provisorisk skolbyggnad som år 2017 ersatte en mindre förskola av standardtyp från 1960-talet.

Omgivningens karaktär

Stadsdelen består generellt av låga lamellhus med enstaka inslag av högre punkthus och radhus som är inpassade i den kuperade naturmarken enligt 1950-talets idé om hus i park. Bebyggelsen präglas i utförandet av enkla volymer med fasader slätputsade i jordfärger. Centralt genom stadsdelen löper Blackebergstråkets med ett slingrande gångsystem och ett skogsliknande parklandskap.

Direkt väster om planområdet ligger Blackebergsskolan från 1952 som är utförd i rött tegel med infällda ljusputsade partier, och norr om planområdet Blackebergs gymnasiebyggnad som även den har en tegelfasad.

Planområdets omgivande bebyggelse är med få undantag grönklassificerad innebärande att PBL 2 kap 6§ bör tillämpas vid nybyggnad ”bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Fastigheten Dansken 1 var tidigare grönklassad men saknar i nuläget kulturhistorisk värdering.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

- Samfundet S:t Erik ställer sig positivt till att den provisoriska skolpaviljongen rivs och ersätts av en ny byggnad, och att denna placeras i samma öst-västliga längdriktning som den ursprungliga förskolebyggnaden och angränsande lamellhus.
- Samfundet ser positivt även på förslagens ambition att gestaltningsmässigt förhålla sig till omgivande lamellhusbebyggelse men konstaterar samtidigt att fasadbeklädnadens skivmaterial saknar referenser såväl i området som stadsdelen. Förebilder bör lämpligtvis istället sökas i den angränsande bostadsbebyggelsens putsade fasader eller ännu hellre i skolornas tegelfasader.
- Volymmässigt är den föreslagna byggnaden betydligt större än sin föregångare, vilket är betingat av SISAB:s konceptförskolas fasta planlösningar där sex avdelningar är den minsta. I detta specifika fall och inte minst med tanke på den snålt tilltagna utomhusytan, krävs dock ett avsteg från konceptförskolans förutgivna ramar, där byggnadens volym bearbetas till att få en betydligt slankare gestaltning.

- Slutligen kan Samfundet S:t Erik inte lämna planförslagets relativt begränsade friyta okommenterad. Trots utökning av förskolegården tillgängliggörs en friyta om endast cirka 14 kvm per barn. Men detta är i huvudsak att betrakta som en kvalitetsbrist då lagstiftningen i nuläget saknar formellt antagna normer eller riktlinjer för friytornas storlek. En generell rekommendation brukar dock röra sig inom spannet 20-40 kvm per barn, vilket vore en önskvärd strategi i planeringen av förskolor men som mycket sällan tillämpas. I detta exempel kompenseras emellertid den begränsade utomhusytan delvis av den omedelbara närheten till Blackebergsstråkets parkrum.

Samfundet S:t Erik ställer sig positivt till en ny förskolebyggnad i angiven placering under förutsättning att en bearbetning av volymen sker och att fasadgestaltningen utförs med kvalitet och respekt för områdets karaktär och kulturhistoriska värden.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Laila Reppen
Sekreterare

Lotta von Liewen Wistrand
Antikvarie